

CPI
CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

NAČRT ZA
OKREVANJE
IN ODPORNOST

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

Predstavitev projekta Modernizacija PSI

Ljubljana, 21. april 2023

CPI
CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

NAČRT ZA
OKREVANJE
IN ODPORNOST

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

Modernizacija PSI

Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja, vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitvev digitalno podprtih učnih mest

Pametno, trajnostno, vključujoče!

Projekt Modernizacija PSI je v Načrtu za okrevanje in odpornost umeščen v **komponento 5**:

*»Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod«, ki je sestavni del **razvojnega področja**: »Pametna, trajnostna in vključujoča rast«.*

Namen in cilj

- Modernizirati PSI za **krepitev kompetenc** za **digitalni** in **zeleni** prehod
- prilagodljivost, odpornost in **odzivnost** poklicnega izobraževanja na potrebe **trga dela, okolja**
- izboljšanje relevantnosti poklicnega izobraževanja za **gospodarsko okrevanje**, zvišanje **produktivnosti** ter uravnotežen **družbeni, okoljski** in **gospodarski** razvoj

Naslavljam **celotno populacijo**,
posebej tiste na robu trga dela

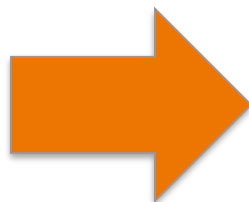
Ključni poudarki prenove programov

- Vključevanje **digitalnih, zelenih, prečnih** in **drugih** kompetenc na vseh ravneh
- Razvoj in uvajanje **sodobnih modelov poklicne pedagogike**
- Razvoj novih **modelov sodelovanja** z delodajalci pri načrtovanju in izvajanju izobraževalnih programov

Kazalniki in rezultati do 2026

□ Pre-nova Izhodišča!

Prenova programov

- **5 programov do 2024** in
- **20 programov** srednjega PSI
- **16 programov** višjega SI

- Analize
- Evalvacije
- Študije
- Priprava koncepta prenove in modelov
- Vključevanje partnerjev
- Sodelovanje z izvajalci

Projektna ekipa in sodelavci

- Zaposleni na projektu
- Svetovalci CPI
- Zunanji strokovnjaki
- Učitelji in ravnatelji
- Socialni partnerji
- Odločevalci

Aktivnosti projekta

- A1 – Kompetence in kvalifikacije za digitalni in zeleni prehod
- A2 – Kakovost načrtovanja in izvedbe programov SPI
- A3 – Nadaljnji razvoj vajeništva ter povezava šol s podjetji
- A4 – Digitalno podprta učna mesta
- A5 – Prenova VŠP za zeleni in digitalni prehod
- A6 – Izvedba dogodkov za povečanje atraktivnosti PSI

Temeljni cilji projekta po aktivnostih

A1

1. Opredelitev razvoja PSI **v smeri večje povezanosti s trgom dela**
2. Prenoviti izobraževalne programe srednjega PSI **za podporo digitalnemu in zelenemu prehodu**

A2

1. Izdelava **modela učenja in poučevanja** v sodobni poklicni in strokovni šoli
2. Vzpostavitev **systema usposabljanja strokovnih delavcev** za podporo pripravljenega modela

A3

1. Evaluacija obstoječega sistema v vajeništvu, priprava predlogov za nadgradnjo in **preučitev možnosti za uvajanje vajeništva v SSI in VŠI**
2. Podpora za **systematično uvajanje vajeniške oblike izobraževanja** na interesna področja
3. Metodična **podpora komunikaciji in sodelovanju šol in podjetij** pri izvajanju PUD

A4

1. **Digitalna preobrazba dokumentacije** za načrtovanje, izvajanje in evaluacijo PUD.
2. Razvoj **celovitega orodja za digitalno podprt model** načrtovanja, izvedbe in evaluacije na PUD
3. Izdelava priporočil za načrtovanje, izvedbo in evaluacijo PUD

A5

1. Prenova **višješolskih študijskih programov za podporo digitalnemu in zelenemu prehodu**
2. Podpora za strokovne delavce na VŠI

A6

1. Organizacija javnih strokovnih razprav, posvetov in tematskih konferenc

A1 – Kompetence in kvalifikacije za digitalni in zeleni prehod

- Identifikacija pomanjkljivosti, **izzivov**, nakazanih rešitev in smeri razvoja,
- priprava študij o **systemski ureditvi** PSI v izbranih državah EU,
- priprava študije na dveh (2) izbranih **strokovnih področjih**,
- posodobitev celostnega **pristopa priprave programov** PSI,
- oblikovanje **okvira ključnih kompetenc** v programih srednjega PSI,
- **25 programov** PSI na izbranih strokovnih področjih (novi ali prenovljeni).

A1 – Kompetence in kvalifikacije za digitalni in zeleni prehod

Opravljeno / V teku

- **Ustanovljena** je bila strokovna skupina.
- **Izvedene** delavnice:
 - Skupen pregled predvidenih **aktivnosti projekta**, 23. 6. 2022,
 - **Pregled Izhodišč** SŠ in VIŠ (analiza aktualnega dokumenta, razprava), 12. 10. 2022,
 - **Prihodnost PIU v Sloveniji** po CEDEFOP metodologiji Future in VET, 17.11. 2022.
- Pregled izvedenih **evalvacij** (kompetenčnost, modularizacija, odprti kurikul, vajeništvo, PUD).
- **Preliminarna analiza** dokumenta Izhodišča PSI.
- Trendi na razpoložljivih **podatkih** o vpisu v IP (za preteklo 3-letno obdobje) |

A2 – Kakovost **načrtovanja** in izvedbe programov izobraževanj na ravni izvajalcev

- Analiza stanja in primerjalna analiza **odprtega kurikula** ter oblikovanje smernic za načrtovanje kurikula na šolski ravni (ključne, digitalne in zelene kompetence)
- Razvoj **didaktičnih pristopov** v sodobnem PSI za premik od klasičnega h kompetenčno zasnovanemu načrtovanju izvajanja pouka
- Priprava **programa usposabljanja** in priročnika za podporo usposabljanja pedagoških delavcev

A2 – Kakovost **načrtovanja** in izvedbe programov izobraževanj na ravni izvajalcev

Opravljeno / V teku

- **Analiza** odprtega kurikula:
 - Pregled obstoječih evalvacij OK po letih
 - analiza izobraževalnih programov iz vidika deleža ur OK
 - pregled usklajevanja potreb delodajalcev in ponudbe šol v izbranih državah
- Opredelitev **sodobne poklicne pedagogike** (delovno gradivo)

A3 – Nadaljnji razvoj **vajeništva** ter povezava šol s podjetji

- Evalvacija obstoječega sistema **vajeništva**
- Evalvacija obstoječe **verifikacije** učnih mest (v sodelovanju s pristojnimi zbornicami) in priprava predlogov za posodobitev
- Študija izvedljivosti uvajanja vajeništva v **SSI in VSI** ter **IO**
- Razvoj **podpornih gradiv** za izvajanje PUD v podjetjih
- Nadaljnji razvoj modela **usposabljanja mentorjev**

A3 – Nadaljnji razvoj **vajeništva** ter povezava šol s podjetji

Opravljeno / V teku

- Evalvacija obstoječega sistema **vajeništva**
 - Izvedeni intervjuji na vajeniških šolah, obdelani podatki, pripravljeno delno poročilo
 - Analizirana zakonodaja (ZPSI, ZVaj) z vidika vloge socialnih partnerjev pri izvedbi PUD/vajeništva, pripravljena vprašanja za intervju z zbornicami, sindikati, ministrstvi, izvedenih večina intervjujev
 - V pripravi je pregled načinov financiranja vajeništva v Nemčiji, na Danskem, Finskem in v Litvi
 - Do konca leta 2023 bomo izvedli fokusne skupine z vsemi deležniki in pripravili pregledno poročilo

A3 – Nadaljnji razvoj vajeništva ter povezava šol s podjetji

Opravljeno / V teku

- Evalvacija ustreznosti prenovljenega programa za **usposabljanje** mentorjev ter podpornega gradiva
 - Pripravljen vprašalnik za izvajalce usposabljanj, izvedeno spletno anketiranje
 - Analizirali bomo še zaključne naloge udeležencev usposabljanja ter pripravili pregledno poročilo
 - Pripravili bomo podporno gradivo za programe nadaljnjega usposabljanja mentorjev

A4 – Digitalno podprta učna mesta

- Opredelitev **minimalnih standardov** za vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest, na področjih Predšolske vzgoje in Zdravstvene nege.
- **Priprava poenotene dokumentacije** pri izvajanju PUD, ki bo predmet digitalne preobrazbe.
- **Priprava** kazalnikov in **baze evalvacijskih vprašanj** za evalvacijo PUD.
- **Razvoj aplikacije** za **sodelovanje** med vsemi deležniki pri izvajanju PUD.
- **Posodobitev priporočil** za načrtovanje, izvajanje in evalvacijo PUD ter **navodilo za uporabo** aplikacije.

A4 – Digitalno podprta učna mesta

Opravljeno / V teku

- Formirana **delovna skupina** (6 članov ekipe).
- **Opremljeni minimalni standardi** za vzpostavitev digitalizirane podpore pri načrtovanju in izvajanju PUD na področju Predšolske vzgoje (PV) in Zdravstvene nege (ZN).
- **Pripravljena** poenotena **dokumentacija za načrtovanje in izvajanje** PUD.
- **Pregled načina dela** (spletni vprašalnik) pri načrtovanju, izvajanju in spremljavi PUD na področju PV (15 šol) in ZN (13 šol).

A5 – Prenova **višješolskih študijskih programov**

- Izvedba **sistemske analize višješolskega izobraževanja** z mednarodno primerjavo
- Nadgradnja **višješolskih strokovnih izobraževalnih (VSI) programov** z umestitvijo **zelenih** in **digitalnih** kompetenc
- Oblikovanje **modela** za prenovo VSI programov
- Priprava **smernic za načrtovanje odprtega kurikula**
- Prenova 16 VSI programov

A5 – Prenova **višješolskih študijskih programov**

Opravljeno / V teku

- Izvedba sistemske **analize višješolskega izobraževanja** z mednarodno primerjavo (skladno s Strategijo VŠI v RS 2020–2030)
- **Zbiranje podatkov** v vpisu v višješolske programe
- **Izvedba intervjujev** z izvajalci VŠI
- Opravljen **pregled struktur** višješolskih študijskih programov

A6 – Izvedba dogodkov za povečanje atraktivnosti PSI

- **Tematska konferenca** o poklicnem izobraževanju za strokovno javnost, načrtovano v oktobru 2023
- **Spletna stran projekta** z objavljenimi ključnimi gradivi in možnostjo komentiranja
- **Predstavitve** na dogodkih, srečanjih skupnosti šol
- **Objave** v medijih (sporočilo za javnost)

Povzetek načrta, kazalniki in cilji za leto 2023

Do 31. 3. 2023

- Izdelana analiza VŠP
- Izdelana analiza za vzpostavitev digitalno opremljenih učnih mest za dijake na področju zdravstva in socialnega varstva ter predšolske vzgoje
- Izdelana analiza odprtega dela kurikula v izbranih programih PSI.

Do 31. 12. 2023

- Izvedena študija za prenovo programov srednjega PSI
- **Oblikovana izhodišča za posodobitev priprave izobraževalnih programov**
- Dogodki za povečanje atraktivnosti ter kakovosti PSI

V 2024

prenova 5 programov!

A5 – Izvedba **systemske analize** višješolskih študijskih programov

- Izvedba systemske **analize**, skladno s Strategijo VŠI v RS 2020–2030
 - Analiza struktur višješolskih študijskih programov
 - Analiza intervjujev z ravnatelji, s predavatelji, študenti, z delodajalci (za izbrani področji)
 - Pregled možnosti uvajanja odprtega kurikula v VŠP

A5 – Metodologija sistemske analize višješolskega izobraževanja

- Analiza temeljnih virov
- Pregled podatkov o strukturi programov
- Vprašalnik za intervju – vpogled v mnenja, stališča in izkušnje z načrtovanjem in izvajanjem višješolskih študijskih programov
- Značilnosti odprtega kurikula

A5 – Vrsta in starost programov : prenova

Vrste	Starost
50 skupno število programov VŠI in PNI	5 let – 7 programov
34 javnih programov	10 let – 6 programov
4 zasebni programi	15 let – 22 programov
12 programov nadaljnjega izobraževanja	20 let – 2 programa

A5 – Analiza strukture višješolskih študijskih programov

Število poklicnih standardov in obseg obveznih modulov

programi z 1 PS imajo od 83 KT do 98 KT,
programi z 2–3 PS večinoma od 72 do 92 KT,
programi s 4–6 PS od 65 do 79 KT,
program z 10 PS ima 52 KT

Število poklicnih standardov in obseg izbirnih modulov

1 PS ima 11 programov
2 PS imajo 4 programi
3 programi, pri katerih je del izbirnosti vezan na doseganje kompetenc na podlagi posameznih poklicnih standardov, ponujajo pa še dodatne izbirne predmete

A5 – Analiza strukture višješolskih študijskih programov

Programi z odprtim kurikulumom	bionika, kozmetika, elektrotehnika, gostinstvo in turizem, komerciala, logistično inženirstvo, računalništvo, živilstvo in prehrana	
Praktično izobraževanje kot samostojen modul	hortikultura, upravljanje podeželja in krajine ter živilstvo in prehrana	
Obseg modulov	Obseg obveznega dela	49 KT – 110 KT
	Obseg izbirnega dela	12 KT – 61 KT
	Obseg praktičnega izobraževanje	5 KT – 26 KT
Izbirni predmeti za doseganje poklicnih standardov	7 programov ima izbirnost vezano na doseganje posameznih poklicnih standardov, 15 programov pa v izbirnem delu ponuja dodatne vsebine	

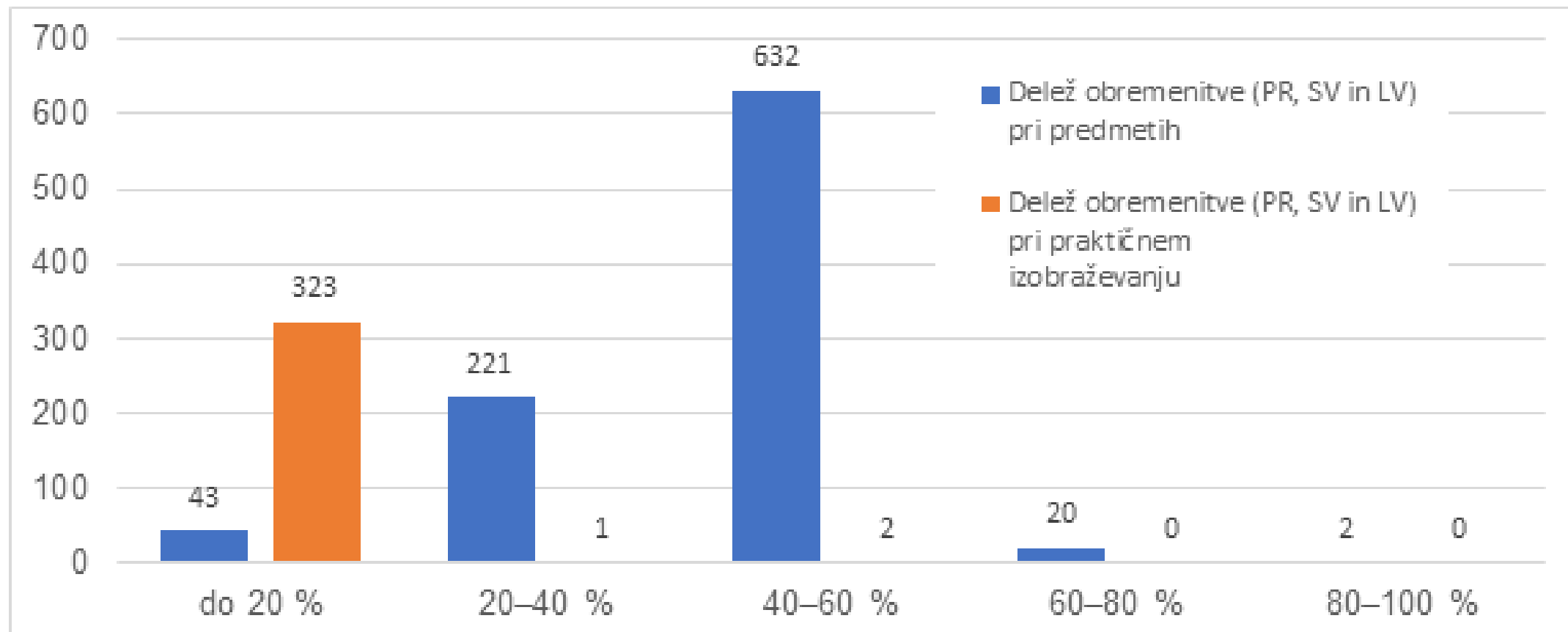
A5 – Število modulov in predmeti

	Število modulov			Število predmetov			Obvezni predmet	Izbirni predmet
	#	1. L	2. L	#	1. L	2. L		
Najmanj	6	2	2	21	7	5	3	1
Največ	35	7	27	105	22	86	10	14
Modus	12	4	6	28	12	16	5	3
Povprečje	9,24	3,92	7,08	33,0	12,4	20,0	4,8	3,7

A5 – Praktično izobraževanje in predmeti

logistično inženirstvo	-57,8	vojaški menedžment	-21,4
elektroenergetika	-55,4	lesarstvo	-18,7
poslovni sekretar	-51,7	mehatronika	-10,4
bionika	-50,6	geotehnologija in rudarstvo	-9,7
elektrotehnika	-50,6	policist	-6,3
balet	-48,5	računalništvo	-3,0
informatika	-46,8	živilstvo in prehrana	-2,7
velnes	-44,8	naravovarstvo	1,9
kozmetika	-42,7	avtoservisni menedžment	3,9
strojništvo	-40,7	snovanje vizualnih komunikacij in trženja	9,5
ekonomist	-39,2	ustni higienik	13,3
organizator socialne mreže	-37,9	varovanje	16,6
oblikovanje materialov	-33,8	varstvo okolja in komunala	16,8
fotografija	-28,7	gradbeništvo	29,2
telekomunikacije	-28,0	velnes (zasebni program)	31,4
računovodstvo	-27,2	gostinstvo in turizem	38,1
komerciala	-25,5	hortikultura	145,3
gozdarstvo in lovstvo	-23,7	medijska produkcija	163,2
elektronika	-23,4	upravljanje podeželja in krajine	172,5

A5 – Študijske obveznosti in predmeti

A5 – Analiza intervjujev

- Opredelitev značilnosti in umeščenoost višješolske ravni izobraževanja
- Značilnosti študentov
- Prehodnost po vertikali
- Mreža javnih šol in javne in zasebne višješolske ustanove
- Modularnost
- Postopki za pripravo programov
- Imenovanje predavateljev
- Možnosti izobraževanja in usposabljanja

A5 – Možnosti uvajanja odprtega kurikula

- Postopek uvajanja – posebnosti višješolske ravni
- Vsebinska zasnova odprtega kurikula
- Odprti kurikulum in izbirnost
- Povezovanje z delom gospodarstva, ki je za šolo pomemben
- (Pre)Tesna navezanost na poklicne standarde
- Individualiziran odprti kurikulum
- Odprti kurikulum v *domačem podjetju*
- Povezano specifično lokalno oziroma regionalno
- Uporaba za obravnavanje trenutno aktualnih vsebin

Analiza SWOT

Prednosti

- Kratka oblika študija
- **Prilagodljivost in prožnost sistema**
- Zunanje preverjanje kakovosti (NAKVIS)
- Prilagajanje in povezanost z gospodarstvom
- Velika zaposljivost diplomantov
- Praktično usmerjen študij
- Karierno usmerjanje

Priložnosti

- **Razmislek o smeri razvoja višjega šolstva**
- Temeljita prenova Izhodišč za izvajanje VŠP
- Prenova postopkov načrtovanja
- Prenova programov v okviru projekta
- **Digitalizacija procesov**
- **Vzpostavitev podatkovnega središča**
- Načrtno zbiranje podatkov o zaposljivosti

Slabosti

- Številni neposodobljeni programi
- Neustreznost sodelovanja z visokim šolstvom
- Nedejavnost socialnih partnerjev
- **Nedostopni in nepopolni podatki**
- Nedorečena prehodnost po vertikali
- **(Časovno) prezahtevni postopki**
- **Strukture modulov niso poenotene**
- Neopredeljena mreža šol

Nevarnosti

- Izguba ugleda višjega šolstva
- **Neustrezna umestitev izven terciarne ravni**
- Neustrezno financiranje izvedbe programov
- Nedorečene vloge socialnih partnerjev
- Različna obravnava javnega in zasebnega višjega šolstva

Vprašanja, diskusija